

UČITELJSKI
T O V A R S .

List za šolo in dom.

Lzhaja 1. in 15. dne vsakega mesca, in veljá za celo leto 2 gold. 50 kr.,
za pol leta 1 gold. 30 kr.

Tečaj V.

V Ljubljani 15. januarja 1865.

List 2.

I.

Doslednost.

Ni je pri učeniku lastnosti, ktera bi podučevanje tako bistveno pospeševala, šolsko obnašanje tako dobro in stanovitno vredovala, kakor je doslednost. Kaj pomaga naj marljiviša pridnost, naj boljši dar za podučevanje, ako ni doslednosti? Važna in silno imenitna je ta krepost, vendar se le malo od nje govori; cvetè na tihem kraji. Kdor se veliko z njo ponaša, jo ima malokdaj; kjer se je pa vdomačila, tam pa dela tiho in na skrivnem, pa nevtrudljivo in neprenehoma marljivo; vse vreduje in oskerbuje. Vredno je tedaj, da to neprecenljivo lastnost bolj na tanko pregledujemo in zasledujemo njene vire, da bi si jo pridobili.

Kteri učenik pa je dosleden? Tisti, kteri se od začetka do konca v slehernih rečeh derži stanovitnih načel in pravil, se po njih ravna in jih nikdar v nemar ne pušča. Nad vstvarjenimi rečmi se uči stanovitnega reda.

Po večnih, nepremakljivih postavah se gibljejo nebeške trupla, rastline rastejo in poginjajo po redu, ktereга jim je večni Bog odkazal; pri učeniku so pa vodila, ktere je dobro premislil in ktere je skušnja vseh časov poterdila, tista pot, ktere se vedno in stanovitno derži, in tako zmirom zanesljivi vodnik pripelje tudi svoje učence brez ovirkov in obotavljanja do namenjenega konca.

Dosledni učenik je tudi takšen pri podučevanji. Zgodaj se je poprime dobre metode in vedno skerbi, da si jo ohrani.

Ne obrača svojega plajsča po vsakem vetru, in ne sega po novih rečeh, zato, ker so nove in še le prišle v šego; ne navezuje se pa tudi svojeglavno in terdovratno na staro. On dobro vé, da svet napreduje, skuša nove učila; kar je dobrega si ohrani; dobro vé, da podučevati se ne pravi, otrokom šolske reči po vnanjem vbijati v glavo, da mora tedaj tudi podučevanje, ki pripravlja človeka za življenje, tako se vrvnati, kakor čas tirja. Pri podučevanju pa se ravná po stanovitnem dnevnem redu, in po tem navodu, kakor si ga je načertal v začetku leta, dalje podučuje. Pri slehernem podučevanju dobro vé, kaj hoče in kako da hoče. Se ne prenagli, pa tudi ne zaostaja, novo staremu prilaga, in napreduje počasi in neprestano; tako da so otroci primorani k podučevanju, nazaj ne morejo, ter morajo iti naprej.

In kakor je podučevanje tako je tudi odgojevanje. Preden kaj zapové, premisli; kar pa izreče, pri tem pa ostane, in se kar za las ne odmakne. Dosledni učenik malo zapoveduje, pa to malo, kratko in določno; kar pa je enkrat zapovedano, zgoditi se mora. Njegova beseda je nepremakljiva postava, kakor govori, tako ravná; kar obljubi, spolnuje; kar tirja, zgoditi se mora. Vse, kar se v šoli zgodi, je vredjeno. On gleda, kako otroci v šolo dohajajo, kako odhajajo, kako hodijo v klopi in iz klopi; vsaka kapa, vsaki plajsč, vsaka pisna knjižica ima svoje odločeno mesto. Učenikovo oko gospodari po vsi šoli, po njegovem migljeji se ima vse ravnati, njegove naredbe so učencem neprestopljive meje, katerih se v nekterih dneh poprimejo, in tako pozneje mislijo, da drugače ne more biti. Učenik, ki je dosleden, plačuje in kaznuje po zasluženji in zadolženji, in v šoli ne gleda staršev, ampak otroke. On se pa tudi ne prenagli, razdražen ne kaznuje, graja in hvali v pravi meri, in ko se mu enkrat kri ohladi, reč preiskuje in razsojuje. Kar danes kaznuje, to tudi drugi dan, — in nadloge in druge uime ga ne prenaredé; brez strahu in graje stoji nepremakljiv, kakor hrast v silnem viharji.

Migljeji o „Drugem berilu“.

Zapisal J. Gros.

Vsaki oddelek v „Berilu“ zahteva, da ga učitelj živo razlaga, in ako učitelj umé, n. p. kako pesem po razmerni razlagi